

onafhankelijke en objectieve wijze te werk gaat.^{748 749} Hij dient zich te realiseren dat deze keuze verstrekkende gevolgen kan hebben voor het persoonlijk leven van een belastingbetaler. Zo geldt in het strafrecht dat moet worden voldaan aan de eisen van humaniteit en rechtvaardigheid.⁷⁵⁰ Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de verwachtingen ten aanzien van de handelwijze van de fiscale rechter, die ook op onafhankelijke, onpartijdige en rechtvaardige wijze tot zijn oordeel moet komen.⁷⁵¹ Het bepalen van de mate waarin een belastingbetaler werkelijk schuld treft, is geen eenvoudige aangelegenheid. In het strafrecht, bijvoorbeeld, zijn criteria ontwikkeld, die telkens opnieuw moeten worden gehanteerd als het erom gaat de mate van schuld, die een burger treft, te bepalen en de straf die daarbij past. Zo wordt er onderscheid gemaakt tussen de verschillende vormen van opzet en schuld.^{752 753} Hazewinkel- Suringa merkt in dit verband op: "In een voor onze cultuur aanvaardbaar strafrecht zal men de notie schuld niet kunnen vermijden. Wij zijn nu eenmaal niet bereid iemand leed toe te brengen, omdat hij een strafbaar feit heeft begaan, wanneer wij er niet van overtuigd zijn, dat hem dat feit ook verweten kan worden, dat hij daaraan schuld heeft."⁷⁵⁴

3.7.3.5 Het zorgvuldigheidsbeginsel contra de doelmatigheid van belastingen

Het zorgvuldigheidsbeginsel impliceert onder meer een deugdelijk proces van besluitvorming en een redelijke en billijke afweging van alle belangen, ook die van de belastingbetaler. Daarmee krijgt de belastingdienst een speciale taak, dus werk, erbij, waarvan de goedwillende, de hulpeloze en de hulpbehoevende belastingbetaler kan profiteren. Vooral zij kunnen in hun belang worden getroffen indien geen sprake is van een zorgvuldige gang van zaken.⁷⁵⁵ Deze afbreuk van de doelmatigheid van de

⁷⁴⁸ Ch.J. Langereis[64, blz. 217]. Zie in dit verband de bedoeling van de zogenaamde en reeds vermelde boete-inspecteur. De bedoeling is dat de verantwoordelijkheid voor het opleggen van boete wordt opgedragen aan een *afzonderlijke en onafhankelijke* autoriteit, opdat daardoor *waarborgen* worden gecreëerd voor een beter systeem van het opleggen van boete. Ch.J. Langereis wijst erop dat het opleggen van boete vaak automatisch door de computer geschiedt. Inhoudelijk wordt vaak pas op het opleggen van boetes ingegaan, indien er een bezwaarschrift wordt ingediend.

⁷⁴⁹ M. Feteris[66]: "Bij deze beschikking stelt de inspecteur de boete direct vast op het naar zijn oordeel juiste gedrag." (blz. 59)

⁷⁵⁰ D. Hazewinkel- Suringa[72]: "Om iemand te kunnen straffen zal, wil men aan algemeen aanvaardbare eisen van humaniteit en rechtvaardigheid voldoen, sprake moeten zijn van een feit, dat in strijd is met het recht en waarvan de bedrager een verwijt gemaakt kan worden (dus waaraan deze schuld heeft)." (blz. 103)

⁷⁵¹ M. Feteris[66]: "De rechter behoort onafhankelijk te zijn van de uitvoerende macht, van partijen in het proces, en van andere belanghebbenden." (blz. 404e.v.)

⁷⁵² L.A. de Olieck[27, blz. 356e.v.].

⁷⁵³ D. Hazewinkel- Suringa[72]: "Opzet was dan het willens en wetens vervullen van de bestanddelen van het in de delictomschrijving geformuleerd misdrijf etc.." (blz. 159); Wij zullen hieronder zien, dat onze wetgever de schuldbestanddelen opzet en culpa helemaal heeft gehouden in de sleutel van een bepaalde psychologische instelling tot de daad. Om (nogmaals) even vooruit te lopen: Wilde de man de daad, dan is er opzet. Wilde hij de daad niet, doch handelde hij nochtans zo, dat hij het door de wetgever niet gewenste gevolg gemakkelijk had kunnen voorzien en mitsdien had kunnen vermijden, dan heeft hij culpa." (blz. 162)

⁷⁵⁴ D. Hazewinkel- Suringa[72, blz. 158e.v.].

⁷⁵⁵ R.J. Koopman[24, blz. 583] geeft op zijn manier aan, hoe met de belangen van dit deel der belastingbetalers rekening kan worden gehouden. Hij merkt het volgende op: "Nu het er voor alsnog